

Tipus d'interès variable

“**L**a vida te da sorpresas”, deia una versió d'un tema de Rubén Blades firmada per l'Orquestra Plateria, *Pedro Navaja*, que es va fer molt popular un estiu que jo traspassava de l'edat de nen a la d'adolescent. També aquest llibre d'Isidre Grau ens reserva diverses sorpreses. Sorpreses que tenen a veure amb la substància dels relats, més que no pas amb la seva forma (o amb la seva formalització).

Un dels contes, per exemple, consisteix en un inventari de les caigudes (caigudes físiques, no pas morals, bé que una caiguda física, si és aparatosa i greu, pot dur conseqüències morals, també) que pateixen els membres d'una família de pagès. En el primer, s'explica una festa d'aniversari (el cinquantè aniversari d'una dona que detesta aquesta mena de festes), a la qual l'homenatjada es nega a assistir.

En els relats de Grau es té molt en compte la mirada de l'altre. I la matèria complexa de què és feta la naturalesa humana. “D'aquestes històries –confessa l'autor, en la nota final–, no n'hi ha cap de calcada del natural; ni cap que hagi sortit de la pura imaginació. Sí que hi ha moltes vivències, pròpies o rebudes d'altres, passades per la ficció”. La meua preferida és la que narra una relació amorosa que ha perviscut en el temps perquè els amants –un pintor i la mare d'una de les seves alumnes– s'han vist poc, amb unes trobades dictades només pel desig. Magnífica, la resolució d'aquest relat, que, tant com l'home i la dona, acaben protagonitzant dos objectes que rebran una ben distinta consideració de part de la dona que veu morir l'amant: un retrat seu, secret, i un vinil amb l'*Adagio* d'Albinoni.

Grau narra sense estridències, amb un estil que sembla que vulgui passar inadvertit.

Hauria calgut, però, ser més curós quant a l'edició. Els lapsus esquitxen, de tant en tant, uns relats ben meritoris: “Ja no temo la impressió d'arribar a casa i trobar-la fosca i freda, perquè *estàs* tu sola per escalfar-la”, llegim en un conte (el subratllat és meu). També ens sorprèn un “el mateix”, en sentit impropri (en comptes de “jo mateix”), “l'únic que l'importava saber”, “es carxofa a la butaca” o “el propi Ferran”.

Aquests lapsus, però, no entelen la qualitat del conjunt, el d'aquestes “tretze històries sota una altra claror”. *Viure sola* és un brillant exercici narratiu en què una dona separada defensa el seu estat i condició, bé que l'inconscient i la necessitat la traeixen cada dos per tres (“Hi ha una cosa encara més dura que sentir que ningú no t'estima: és quan

t'adones que tu ja no estimes a ningú”). Altres històries són animades per diversos tipus d'interès: un aparegut, un penques, un seductor, una bibliotecària que s'enamora d'un hippy. Hi ha, també, algun individu que té l'habilitat de fer-te creure una cosa ben diferent de la que, realment, està vivint.

El titulat *Doble atac* està ambientat a la perifèria d'una ciutat. És un conte ben suggeridor, en què se'ns presenta un nen que comença a descobrir la vida, la sexualitat. Grau és un narrador compassiu, gens cínic (per fortuna), i és per això que, quan relata sobre sentiments com la por o la soledat, el lector té la impressió que els personatges se'n poden acabar sortint. Com aquell vell escriptor que el dia del seu aniversari adverteix, per primer cop, l'encant de la seva dona de fer feines. *

Isidre Grau, novel·lista i narrador amb un extens currículum, ofereix un nou recull de relats
JOAN VERA

EL DIA DE L'INCIDENT
TRETZE HISTÒRIES SOTA UNA ALTRA CLAROR
Isidre Grau
Editorial: Meteora
Barcelona, 2013
Pàgines: 192
Preu: 18 euros

NOVEL·LA CARLES RIBERA

Un exercici de ritme narratiu

Amb una magnífica sèrie de deu novel·les al sarró, el noruec Jo Nesbo pot situar amb justícia indiscutible el seu fill literari, Harry Hole, al costat de mites de la literatura negra com Martin Beck, Kurt Wallander, Pepe Carvalho, Kostas Karitos o Salvo Montabano. Un detectiu taciturn, borratxo, mentalment fort i emocionalment hipervulnerable que lluita obsessivament contra els criminals en sèrie d'una Noruega crepuscular on el nivell de civilització envejable dels seus habitants exemplars presenta una cara fosca que va emergir en el món real amb la massacre d'Utoya del 2011, i que va ser prefigurada magistralment per Nesbo a *Pit-roig*. Aquest vas ser el seu debut literari en català, tot i que en realitat és la tercera aventura

protagonitzada pel turmentat policia d'Oslo. De la sèrie a casa nostra en tenim a mà cinc títols. Val a dir que entre la parròquia *nesboniana* catalana, cada cop més nombrosa, hi ha un cert consens que cap supera *Pit-roig*, per bé que les quatre històries que l'han succeït mantenen el llistó molt per sobre de la majoria de la literatura criminal escandinava, mestre Mankell a banda.

El ninot de neu és un relat altament envitricollat, en què un criminal assassina onze dones, totes liquidades coincidint amb

EL NINOT DE NEU
Jo Nesbo
Traducció: Laia Font
Editorial: Proa
Barcelona, 2013
Pàgines: 312
Preu: 21 euros

la primera nevada de l'any. Una trama plena de giragonses argumentals, tensa, amb un control del ritme portentós, al qual, si cal trobar-hi un però, aquest és el comú a tots els desenllaços de les històries de Nesbo: una pirotècnica final desbordant i excessiva. Tanmateix, tenint en compte la trepidant orgia de truculència que vam poder llegir la temporada passada al *divertimento* que era *Headhunters*, exercici d'estil al marge de la sèrie Harry Hole, es pot dir que el noruec és un autor que, malgrat tot, demostra que sap contenir-se. *